

J E L E N K Ö R.

60. szám

Pest, szombat. Julius 28.

1832.

Foglalat: Magyarország (kir. 's kamarai kinevezések. Nyugpénzüntéti tudósítás. Markovics Mátyás †). Ausztria (a' reichstadti hg temettetése 's gyászoltatása). Anglia (alsó 's felsőházi tanácskozások. Indus kérelem az özvegyek holtra égetkezése iránt. Sommerville 's a' korbácsolás. A' cholera. Londoni nagy lakoma 's egyebek). Franciaország (az olasz száműzöttek Helvecziába utasíttatnak. A' Messenger 's Moniteur ellenkezése. A' Courrier fontos elmélkedése. Egy d. a. republica pénzetlen agense Sebastianival. Az 1832 katona tisztár 's több más). Németalföld (a' képviselők tanakodási 's egyebek). Németország (birálgatások, berzengések, zaklatások). Amerika. Legújabb hírek. Pénzfolyamat. Gabonaár.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Felséges Királyunk Szögyényi László urat T. Pest vmegye tiszt. főjegyzőjét a' nagymélt. m. kir. udv. Cancellariához tiszt. titoknokká méltóztatott kegyelmesen kinevezni; julius 20diki legfentebb határozata szerint pedig Péchy Ferencz ó-budai plebanus urat Széplakról nevezett boldog-asszonyi czimzeti apátsággal kegyeskedett felruházni.

(Kir. Kam. tudósítás).

A' nagymélt. m. kir. udv. Kamara Win-kovics Lajos bezgai harminczadost Miszmatra harminczadi ellenőrré; Hofmann József pozsonyi harminczadi tiszt-irnokot bezgai 30dossá; Hacker Károly győri 30di practicanst, pozsonyi 30di tiszt-irnokká; Pillepich Antal Szelczi 30dost Sz. Józsefre 30dossá; helyébe pedig Szelczre Domazetovich Venczel zengi 30di tiszt-irnokot; ennek tisztébe Rabenhaldt Gyula fumei 30di practicanst; 's végre a' carlopagoi 30di revisorságra Oswald Fridrik az erd. 30di revisorságnál lévő díjatlan practicanst nevezé ki.

A' magyar nyugpénz-intézeti küldöttség julius 8kán tartotta rendeletszerinti ülését nagys. Komáromy Péter kir. tanácsnok 's m. k. H. cancellaria-igazgató ur előlülése alatt. Az előterjesztések szerint, jelenleg az intézet valóságos tagjai, az elhunytakat, kilépteket, törülteket, 's nyugalmazottakat levonva, 1,421; tőkepénze, betudván a' kir. kincstár 2½ százalói kamatu kötelezvényeit is, 636,878 frt; a' rendelet szerint kiadandó nyugpénzt huzza 30 tag, 256 özvegy, 's 43 szülétlen árva. Továbbá, ugyan ez alkalommal elhatározott: hogy, minekutána még a' mult évben megnyitott az intézeti tagoknál kamatra meghagyott tőkéknek befizetése, — cselekednék

azt az illető intézeti tagok, ha nem egészben is, legalább az intézeti rendelet 5 's 8ik cikkelye értelméhez képest a' tőke negyedrészenben, 's pedig e' f. e. nov. utóljaig, — ha egyébiránt az intézeti társaságból kizáratni nem szándékjok; ha pedig ennek következtében a' távolabb eső részekben a' kir. kamarai pénztárakba teszik pénzüket le, az arról vett ideigleni nyugtatványt eredetiben, vagy hiteles másolatban, szabadpostán azonnal az intézeti küldöttséghez küldjék fel.

Nagys. Markovics Mátyás kir. tanácsnok, egykor a' nagymélt. m. kir. Helytartótanács mellett a' tudományokra ügyelő biztosság tagja, 's a' kir. tudom. egyetem könyvnyomtató intézetének igazgatója, élte 81ik évében Pesten, f. e. julius 23ikán teljes elgyengülésből az örök életre áltszenderedett. Kesergik a' boldogultat diszes tisztú fiai János a' tek. kir. Tábla előadó közbirája, 's a' m. kir. tud. egyetemi törvénykar igazgatója, Ferencz cs. kir. őrnagy, József; 's leányi: Antónia, Thérézia, és Maria számos rokonik 's ismerőseikkel egyetemben. —

A U S Z T R I A.

Schönbrunnban f. h. 22ke reggelén hunyt el mint előbbi levelünkben említők, Ferencz József Károly reichstadti herczeg Ó Magassága huzamos mellbeli betegeskedés után, melyet az ottani leghiresebb orvosok szorgalma 's tudománya nem vala meggyőzni képes. Vigasztalhatatlan a' korán üdvezültnek édes anyja Maria Luiza Parmai herczegasszony Ó Felsége, ki megérkezte óta édes anyai szives szorgalommal ápolgatá kedves szülöttét; de mély illetődéssel kesergi az egész cs. kir. udvar is e' nagy reményü herczegnek élte nyíldokló tavaszán eltűntét; 's e' méltó bánatban az egész nép egyetem is osztályos. A' boldo-

gult martzius 20ikán 1811ben született. Tete-
mei, szivén kívül, a' cs. kir. Familia sirboltjába
24ikén herzegileg temették el. 25ikén 's
26ikán gyásmise tartatott a' boldogultért; az
udvarigász pedig legfentebb határozatnál fog-
vást 24dikétől, mint temetési naptól kezdve,
6 hétig rendeltetett különösen négyig egész,
's kettőig félgász viselettel.

A N G L I A.

Jul. 8dikán a' Haagából megtért Bagot
urnak adott audientiát Ő Felsege Windsor-
ban. A' palota tornáczai itt néhány nap óta
nincsenek a' népnek nyitva, mivel Louise
Weimari hgasszony ben halálán van. A' ki-
rállyé, 's Bernhard Szász-Weimari herzeg
hitese két éjet virrasztottak egymásután a'
betegnél.

Az alsóház jul. 10diki ülésében Evans
ezredes jelenté, hogy harmadnapra (12ikén)
a' Lengyelország iránti conventiot (egyeződés)
fogja szóba hozni, melly 1815ben Anglia és
Oroszország között kötött, 's egyszersmind
azon határozást sürgetni, hogy ha Oroszor-
szág ezen conventiot meg nem tartja, Anglia
sem köteles azt megtartani. — Stanley ur az
irlandi tized-billek vitatását sürgette, melly
a' minap el lön halasztva, 's jelenté, hogy ez
idei ülések alatt csak az első billt (a' tized-
felvetést) kívánja átvitetni. Azonban a' tárgy
ujlag 13dikaig halasztatott el.

Az alsóház minden tagja fel vala szólit-
va, hogy a' jul. 12diki ülésben, a' ministe-
rium által teendő fontos közlemény megvis-
gálására jelenjék meg; azonban csak 219 tag
volt jelen, midőn lord Althorp előleges jelen-
tése szerint az orosz-hollandi adósság
íránt kötött újabb egyezést előterjesztvén, an-
nak meghányatására külön biztosságot kívánt
neveztetni. Kifejté a' minister, mikép Nagy-
britanniának becsülete megkívánja, hogy az
Oroszországgal e' tárgyban még 1815ben kö-
tött egyezés, noha annak megtartására a' be-
tű értelme szerint Anglia többé nem köteles,
újittassék meg. Ellene Herries ur (Wellington
alatt kincstárnok) lépett fel, állítván, hogy
minekutána a' Belgiumot Hollandiától elsza-
kasztó tractatus Anglia részéről már a' mult
1831iki november 15dikén elfogadtatott 's

megecséltetett, a' ministerek nem voltak töb-
bé felhatalmazva az érdeklött hollandi adós-
ságtól járó kamatot e' folyó 1832iki januariu-
sa Isójén tul fizetni, 's erre a' parlamenttől
kell vala felhatalmaztatást kérniek, a' mit ők
nem tettek. E' szerint egy határozatban azt
kíváná Herries ur kifejeztetni, hogy ezen u-
jabb kamatfizetés a' statuspénzének törvényes
felhatalmazáson kívül történt eltulajdonítása
volt. Dr. Lushington czáfolá meg hosszasan
a' volt kincstárnokot, 's utána a' kormány
rendszabásit Macauley ur védelmezé. A' kér-
dés, ugy mond ez utóbbi, két ágra oszlik,
u. m. 1) Fizessen e' tovább is az ország O-
roszország helyett, 's 2) ha volt e' kormány-
nak jusa e' folyó év janariusától kezdve a'
parliament felhatalmazása nélkül fizetéseit foly-
tatni? Mi az elsőt illeti, rossz gondoskodás
volna az a' népek békességéről 's az egyezé-
sek értékéről, ha ezeket mindig csak és csu-
pán betű szerint, nem egyszersmind szelle-
mök szerint is teljesítenők. — Midőn a' szö-
vetségesek 1815ben Parisba bementek, ak-
kor egyezés szerint kötött ki, hogy a' ha-
di szereket kivéve, minden nyilvános bir-
tok tiszteletben fog tartatni, de midőn még is
a' Louvre festményei (Gemälde) szétraga-
doztattak, akkor azt felelte hg Wellington az
ez ellen protestált Francziáknak, hogy hiszem
meg volt a' kölcsönös, hallgatag (tacticus) egyet-
értés, hogy a' képek nem fognak a' tisztelet-
ben tartandók közé számittatni. — És így a'
herzeg példája is mutatja, mikép szenvedhet
a' tractatus betűje változtatást. Tegyük fel,
ugy mind továbbá a' szónok, hogy épen mi-
nekelőtte a' puskapor feltaláltatnék, két sta-
tus olly egyezést kötött egymással, melly
szerint, ha p. o. egyiknek birtokába ellenség
rohanna, a' másik azonnal néhány száz lá-
ncással siessen segedelmére 's ezért amat-
tól 1000 arannyal tiszteltessék meg. Tegyük,
hogy a' berohanás megtörténék, de mivel e-
zen idő alatt a' puskapor feltaláltatik, az el-
ső fél azt kívánja, hogy neki a' frígyes társ
ne láncásokat, hanem puskásokat küld-
jön. Ez is megvan. 'S most már, midőn az
1000 aranyat kellene fizetni, az első fél azt
feleli, hogy az egyezés betűje láncásokat ki-

vánt, láncsások pedig nem küldettek, hanem puskások, tehát ő nem fizet. — A' két eset úgy mond Macauley ur egészen egyenlő, itt is amott is, ámbár az egyezés betűje más kíván, fizetni kell. Mi pedig a' második kérdést illeti, az iránt több más szónokkal együtt úgy vélekedett Macauley, hogy míg Oroszország a' nov. 15diki tractatust alá nem írta, addig abból ő reá semmi teher nem hárthatott, 's így a' ministerium még januariusban a' fizetéseket megteheté. Több más szónok után szavazásra kelvén a' dolog, lord Althorp ajánlata mellé esett 243, ellene 197 's így a' ministeri többség 46 szó. Evans ezredes ez napra jelentett indítványát máskorra halasztotta. Az ülés reggeli 5 óráig tartott.

A' scott reformbill jul. 13dikán a' felsőházban is harmadszor olvastatott fel.

Az öt udvar meghatalmazotti, úgy mond a' Courier, hosszú conferentiát tartottak tegnap (jul. 10dikén) a' hollandi király utóbbi közleménye felett. A' végzés az lön, hogy ugyancsak a' hollandi udvarnak még egy, utolsó ajánlatot tegyen a' conferentia, melly véleménye szerint mind a' két félt kielégítheti. Hiv maradván azon kötelezetésekhez, mellyeket Belgium iránt magára vállalt, a' conferentia azt kívánja, hogy minden alkudozást megelőzőleg, a' Hollandiak Belgiumból takarodjanak ki; ez a' fő feltétel; ellenben Hollandia részére olly concessiókat (engedvényeket) talált fel, mellyek a' nélkül hogy Belgium materialis hasznait és érdekeit sértenék, Hollandia által is ezen új, és mint a' conferentia mondja, végkép elhatározott ajánlatot elfogadtathatják. De ha még is azokat Vilmos király el nem fogadná: akkor minden alkudozásnak vége, 's Anglia és Franciaország Belgium mellett — fegyverhez nyul. — Mit mond Leopold király ezen ajánlatra, még nincs tudva.

Jul. 7dikén ülést tartott a' titkos tanács, mellyben Hindostan lakosainak (India) abeli kérelmek vétetett fel, hogy az indus özvegyeknek szabad legyen magokat tűzbe ölniök, — mit az angol főkormányzó eltiltott. Az ülésben Radsah Rammohun Roy is jelen volt. A' keletindiai (angol) társaság nevében Ser-

geant Spankie ur szólott, védelmezve a' gouverneur tilalmát; de dr. Lushington azon elégtelenségre figyelteté a' titkos tanácsot, mellyet az Indusokban legszentebb vallásos szokásik eltiltása fogna okozni. A' végzés, melly ő Felsőge elejébe fog terjesztetni, még nincs tudva.

Az irlandi lordlieutenant (királyi helytartó, m. marquis Anglesea) kerülő-levelet bocsátott a' városi tisztségekhez, mellyben őket szorosán figyelmezteti a' tilos egyesületekre 's különösen megjegyzi, hogy némely illyes egyesületek eleinte nem törvénysértők, de utóbb úgy intéztetnek, hogy a' törvényesen szabott kört átlépik.

A' parliament minapi ülésinek egyikében újra szóba jött a' korbácsolás megszüntetése a' katonaságnál. Okot erre egy újabb eset adott, melly a' publicum részvételét most nagy mértékben foglalatoskodtatja. T. i. Sommerville nevezetű ujoncz (Rekrut) alig volt négy hónapig egyik scott ezredben, midőn egy levelet adott a' londoni ujságok egyikébe, mellyben azt állítá, hogy az ő ezrede (regiment) nem fogja magát a' politikai egyesületek (uniók), 's általában a' közszabadság elnyomatására bármi módhasználtatni, ellenben minden rendbomlást és erőszakoskodást megátláni kész. — Ugyan ekkor ezen Sommerville valamit vétett a' lovagiskolában (Reitschule), 's azért fogházba küldetett. Innen, minekutána ott az obristlieutenant négy szem közt keményen megdörgálta és fenyegette, a' legény haditörvényszék elejébe állittatott, 's ez őt nem a' levélért, hanem a' lovagiskolai csínyért 200 (kilenczágú szij-) korbácscsapásra ítélé. Az obristlieutenant helyben hagyta az ítéletet, de a' büntetésnek csak felét verette a' legényen el, 's hogy minden ember tudhassa, miért kapott Sommerville illy kemény büntetést, a' végrehajtás után beszédet tartott az ezredhez, mellyben velően kifejté, milly csunya és tilalmas a' katonának politikai tárgy leveleket írni ujságokba. — Azt már minden okos ember látja, hogy egy köz-katonának nem lehet szabad a' politikába nyilván avatkozni 's arról jó vagy rossz vélekedésit ujságban közleni, de más rész-

ről itt az is bizonyos, hogy Sommerville vagy másért kapott ítéletet, és másért büntetést, vagy ha ugyanegyért: a' katonai törvények felette sanyaruk 's azokat már csak a' lehető visszaélések miatt is szelidebb és emberibb büntetésekre kell szorítani. — Sommerville természetesen elbocsáttatott, 's a' dolog folyamata szoros vizsgálat alá vétetett; de ez még nem mindenkor segít a' dolgon Angliában kivált, hol a' nép sympathiája oly élénk 's könnyen tettekbe is általmegy. Igy jul. 9-dikén egy csoport kézmives járta be London utcáit vörös és háromszin zászlókkal 's egy képpel, mellyen a' korbács alatt szenvedő Sommerville vala ábrázolva. — Kétségkívül a' jövő parlament eziránt törvénykezni fog.

A' yorki törvényszék ülései a' cholera miatt, melly általában az egész országban újabb erőre kapott, elhalasztattak. A' lég-mérsékletnek hirtelen változásai, meghülések, ét-italrendi hibák 's a' nem gyógyított, hosszabb hasmenések okai e' nyavalya megújultának, melly egyébiránt tapasztalt 's tudós orvosok véleményi szerintsintugy itthonos lehet Európában, mint más előbb itt ismétlen betegségek azokká váltak. Különösen tiltják az angol orvosok a' gyümölcs-ételt, melly az ottani tapasztalások szerint 50 személy közül csak egynek használ. (Hazánk egészségi állapotjáról, különösen a' Sopronyiról nem hallunk semmit; hihetőleg javul.)

A' plymouthi ujság írja e' hónap 12kéről, hogy kedden, u. m. 10kén érkezett meg oda a' tiz-álgus Leveret Lissabon elől azon hírrel, hogy don Pedro expeditiója az ugy nevezett lissaboni sziklánál (Cabo da Rocha) megérkezett 's azt a' Stag nevű angol fregát egész a' Tajo torkolatjáig kísérte. Innen tehát minden órában fontos ujságok várandók.

Jul. 17kén tartott a' nagy vendégség, mellyet London városa a' dicsően kivitt reform emlékeül a' ministereknek, különösen lord Greynek és Althorpnak ada. Jelen volt az alsó háznak azon örökre nevezetes többsége (228-an), melly a' nemzeti nagy rendszabás mellett szavazott, 's minekelőtte a' hivatalos 800 személy ebédhez ülne, áltadott a' két nemes lordnak az őket London

polgáraivá nevező oklevél. Lord Grey ezen alkalommal abbeli reménységét fejezé ki, hogy ezen rendszabás (a' reformbill) áldandó sikerével fogja ellenségit megzáfolni; ohajtá mindenek felett a' belső béke fenmaradását, most, midőn a' külső politikában olly sok és fontos tárgy ingadozásban van. — Ezen utóbbi szavai a' lordnak a' papirosak becsét valamennyire lenyomták.

FRANCZIAORSZÁG.

Moniteur: „Egyik Roueni ujság azt jelenté, hogy egy privat társaság használatára nap- és éjjeli telegraphok fognak állittatni. Ez aligha ugy van; 's ha ugy van, nem tudják talán a' szándékozók, hogy a' kormány a' magáein kívül más telegraphi lineákat nem enged állittatni.“ —

Gróf Ostrowskinak szólalkozása a' belső ministerrel (l. Jelenk. 59.) olly kívánt sikerű volt, hogy nem csak neki, hanem gróf Lelwelnek is megengedettett a' Parisban lakás. Ide újabban general Dwernicki is megérkezett.

Toulon, jul. 6dikán. Elvégeztetett, hogy a' szerencsétlen olasz száműzötteket Franciaország keblébe nem fogadja. Ma telegraph által jött parancsolat, hogy nekik útlevelek adassanak Helvetiába, 's menjenek minélelőbb a' francia határokon túl.

A' Messenger újabb támadást emlit, melly nyugaton julius 15dikén készüle kiütni. — Egy levél Angersből igy ir jul. 10ikén: Tegnap éjjeli 11 órákor general Ordener egy lovas és két gyalogcsapattal Latour-Landryba ment (falu Chemillé és Chollet között), holott, mint mondják, egy chouancsoport a' faluban fekvő 20 katonát meggyilkolta. — Minden a' mit hallunk, oda mutat, hogy egy újabb támadás készül. Ségré és Chateau-Gontier körül folyvást fegyveres chouancsoportok tanyáznak. — Hasonló értelemben irnak Fontenayból, jul. 8dikáról, holott különösen a' híresztelt gyujtogatásoktól rettegnek. —

Jul. 14kén (a' Bastille lerontatásának évnapja) Parisban tökéletes csendben folyt le, de éjjel számtalan carlista-hírdetvény szórattott a' városban széjjel, 's többet fogtak el, kik a' falakra V. Henrik proclamatioját ragasztgáták. — Azon hirekre, mellyeket a' fo-

lyó hónap 14 vagy 27dikén kitörendő nyugtalanságok felől a' Messenger des Chambres is terjesztgetett, illy megjegyzést tesz a' France Nouvelle 's utána a' Moniteur: „Nem kérhetjük eléggé a' publicumot, hogy az illyes híreszteléseknek óvakodva higyen. Mi részünkről meg vagyunk győződve, hogy a' júniusban meggyőzöttek (a' republicanusok) semmi új támadást nem fognak merni. A' politia azóta több titkos czimboraságnak nyomára jött 's ha szinte valami elsikamlott volna is figyelme elől, minden rendszabás meg van téve, hogy Paris derék lakossága hamar 's bizonyosan fegyvert kapjon 's a' rendbontókat megbüntethesse. De ujabban is azt mondjuk, hogy akármit regél is a' Messenger a' politia felfedezéséről 's az eziránt tartott ministeri tanakodásokról, mi tökéletesen hisszük, hogy a' kormány által tett különös rendszabások feleslegiek is voltak; mert a' nyilvános rendet nem fogja még egy két suttogó hir a' Messengerben megzavarni, melly ujság örömét keresi abban, ha minden estve valami rosz hirrel kedveskedhetik olvasóinak.“

Minél közelebb jut Anglia, így szól a' francia Courier, azon ponthoz, mellyen a' belga kérdésnek akármiképp meg kell oldatnia, annál inkább érzi a' mind inkább tornyosuló nehézségek súlyát, 's annál inkább kell sajnálnia, hogy Francziaországot annak idejében nem segítette. Mi nem fáradunk el folyvást ismételni, hogy ha akkor, midőn a' franczia sereg Belgiumban volt, az angol kormány a' francziát támogatta 's elvonulás feltételül azt kötötte volna ki, hogy az antwerpi fellegvár Belgiumnak adassék által 's ennek a' Scaldison szabad hajózás engedtessek: akkor Hollandia minden bizonnyal engedett 's magát a' rendszabás kivitelének egy éjszaki udvar sem szegezte volna ellene. Van a' nemzetek politikai ügyekben is, valamint az egyes ember életfolyamában egy szerencsés percz, melly vissza nem tér, ha egyszer elszalasztók. Anglia megisméri most hibáját, de jóvá nem tudja tenni. Megisméri azt is, mellyet Lengyelország iránt követett el, nem akarván mellette Francziaországgal együtt munkálkodni. A' londoni ujságok ebbeli panasza elég bizony-

ság arra, mikép a' st. jamesi cabinet váltig sajnálja most, hogy Oroszország állását nem jól fogta volt fel 's Francziaország iránt nem vala őszintébb. De még egy harmadik bánatpont készül Angliára nézve. Milly hatalmasan segíthet vala ő Francziaországot az éjszaki udvaroknak a' német statusok ellen intézett szándékok akadályzásában. IVdik Vilmos mint hannoverai király befolyással van a' német szövetségre: 's volt jó alkalmatosság e' béhatást nemesül és sikerrel használni. Alkotmány volt a' Hannoveriaknak ígérve. Ha ezt a' kormány liberalis alapok szerint adá vala meg, ha megfelelt volna az által a' nép szükségeinek, kívánatinak, ugy ez igen jó példa volt volna a' kisebb felségeknek, kik a' szabadabb rendszertől nem olly igen félnek 's bátortás azon népségeknek, kik illyes rendszert akarnak kivíni. De mind ezek helyett a' hannoverai rendeknek egy olly alkotmányjavaslat adatott elejökbe, melly sokkal aristocratiaibb a' bajor, baden, és hess constitutióknál. Meg nem bocsátható vétek volt az angol kormánytól ált nem látni az egész hasznót, mellyet illy rendszabásból vonhatott volna; de jó talán idő, midőn ezen új hiba egész nagyságát és terjedékét ált fogja látni.

A' dél-amerikai respublicák egyike agenséről a' következő különös történetet beszél a' Gazette de Tribunaux, miután megjegyezte, hogy ezen agensek nem előkelő 's nagy urak ám, kik t. i. királyi pompával aranyon és selymen nyugosznak palotáikban, vagy csillogó kocsikban, drága öltözetű cselédesoport között robognak a' város utcazáin, hanem egyszerű kereskedők csak, kik statusaik szint ezen nemü érdekeikre ügyelvén olly gazdátkodva élnek Parisban, a' mennyire tisztök engedheti. Egyike tehát ezeknek (az ujság nem mondja mellyik), kit a' honából várt hajó kimaradása két hónap óta már nagy zavarba ejtett, kereskedési szerződést irt alá minap statusa 's a' francia kormány között. E' napokban szüksége vala e' tractatusra, dolga lévén iránta a' külső ministernél. Haza megy tehát, hogy majd azt elviszi magával; de mint elcsudálkozott, a' ház asszonyától hallván, hogy ez, nem lévén a' szobáért egy idő óta kifí-

zetve, azt (a' szobát) az agens távolléte alatt másnak adta bérbe 's ennek bucorát és irományait zár alá vette. — Mit vala tenni? Az amerikai agens félt, hogy halasztás által országa javát veszélyeztetni fogja, 's így jobbnak találta tudtára adni Sebastiani urnak a' dolgot azonnal 's őszintén. — A' minister egyik titoknokát küldé el 350 frankkal, kiszabadítani zár alól egy ollyas tractatust, melly talán egy két év mulva milliókat forgató kereskedést nyitand meg a' két nemzet között.

A' francziaországi katona-tisztár (schematismus) a' folyó 1832re megjelent. Elől áll a' kiadó könyváros privilegiuma (XVIII. Lajostól), utána az 1830diki (juliusi) charta; ezután a' tisztek. A' könyv szerint jelenleg Franciaországban van marsal 13 (egy tiszteletbeli), generallieutenant 160, (25 reserve, 5 a' király mellett), maréchal de Camp 279 (activ 208); sored (linienregiment, négy-négy bataillon; 3000 ember) 67; könnyűgyalogság (három bataillon; 2400 ember) 21; idegen-legio (hat bataillon; 5000 ember) 1; genie-ezred (két-kétezer ember) 3; pantanus-ezred (ezer emberrel) 11; carabinieri-ezred (mintegy 800 emberrel) 2; vasas-ezred (cuirassiers, nyolcz-nyolczszáz emberrel) 10; dragonyosok 12 ezred; láncsások (lanciers) 6 ezred; vadász-ezred 14; huszár-ezred (ez is mintegy nyolcz-nyolczszáz fővel) 6; Afrikában vadász-ezred (nem teljes számmal) 2; mindössze, a' traint, gendarmeokat, és veteranusokat ide nem számítva: 314,200 legény és altiszt. A' Belgiumban marasztalt tisztek is fel vannak hozva, 's mindenik ezrednél mostani szálláshelye. Az Anconában levő két bataillon (66ik sor-ezred) ugy van felhozva mintha a' több ugyanazon ezrediekkel Toulonban és Digneben volna. Ezzel hihetőleg a' romai udvart (a' pápát) kimélik.

Parisban Jul. 14dikén 107en haltak meg choleraóban.

Válasz a' conferentiától a' hollandi utolsó (jun. 30diki) ajánlatokra jul. 10dikeig Haagába még nem jött. (Még is Frankfurtban julius 15dikén már egy újabb, 69dik protocollumról beszéltek, melly Hollandiának ked-

vező, tetemes módosításokat foglalva magában 's mellyet lord Palmerston olly igen szívére kötött volna a' belga királynak, hogy elfogadtatása reményelhető).

NÉMETALFÖLD.

A' belga képviselők kamarája jul. 13ikán titkos biztossággá változván, kihallgatá a' külső minister tudósítását a' londoni alkudozások újabb menetele felől, mellyből a' legújabb közlemények iránt ezeket adhatjuk. Miután a' ministerium, ugy mond a' minister, tudósított azon újabb tractatus felől, mellyet Hollandia hozott ajánlatba, azonnal irt a' belga meghatalmazotthoz Londonba, tiltván neki az ezen tractatus feletti alkudozásokba ereszkedést, és meghagyván, hogy minden ajánlatot, mellyet e' részben a' conferentiától kapna, küldjön vissza. — Goblet ur ebben a' ministeriumot megelőzte 's már jul. 7ikén adott be a' conferentiának egy jegyzéket, mellyben a' Belgák királya részéről ujolag kinyilatkoztatá, hogy az a' belga birtok áltadatása előtt épen semmi alkudozásba nem fog bocsátkozni. E' jegyzék a' kamara előtt felolvastatván, a' legélenkebb tetszéssel és jóváhagyással fogadtatott. — Franciaország — így szóla továbbá a' minister — Ó Felsége gondolkodása iránt egy pillantatig csatlakozván, lehetőnek vélte, hogy Hollandiának utóbbi ajánlata elfogadtassék. De a' Brüsselből legujabban hozzá bocsátott közlemények jobban felvilágosíták a' francia kormányt Ó Felsége másolhatatlan szándéka felől, mellytől Belgium többé el nem tér 's azt olly állhatatosan fogja végre is hajtani, hogy tőle eziránti jóvá hagyását Franciaország sem fogja megtagadni. — Végre azt mondá Muelenaere ur, hogy napönként várja a' conferentiának újabb feleletét; ó azonban tökéletesen hiszi, hogy ebben Hollandiának végajánlata vissza fog vettetni, de minden esetre Belgium semmi szín, semmi tekintet miatt nem fog többé megkezdett utjáról eltérni. Dumortier ur ezen közleményre megjegyzé, hogy ó ugyan egészen helyben hagyja a' kormánynak ezen utóbbkori viseletét 's a' Belgium méltóságához illő jegyzékeket is javalja; de azt szeretné tudni, mit szándé-

kozik a' kormány azon esetre tenni, ha az antwerpi felleghvár jul. 20dikaig még sem lesz áltadva. Ahoz, úgy mond, nem lehet remény-ség, hogy az öt hatalmasság erőszakhoz nyuljon, de sokkal hasznosabb is Belgiumra nézve, ha ön ügyét ön maga vivja ki. — E' szerint ő reményli, hogy a' kormány tettei megfognak nyilatkozásival egyezni, 's ő azt kér-di: el van e végezve, hogy a' fen kitett eset-ben Belgium fegyverre kel? — A' külső mi-nister felelé, hogy a' kormány minden lehető módot el fog követni a' békülésre, minekelőt-te harczot kezdjen, mellynek következéseit nem mindenkor vehetni számba; 's ő épen nem titkolhatja el a' kamara előtt, hogy a' kor-mány mindig szem előtt tartotta azon kárt melly Artwerpet érné, ha a' felleghvár megtá-madtatnék, ámbár ezen megtámadás sikere a' legtapasztaltabb hadvezérek ítélete szerint nem lehet kétséges; — de most már a' ha-bozás és kételkedés ideje minden esetre el-mult, 's az elkerülhetetlent fogadnunk kell. — Több más követ után még Gendebien ur szóla fel, 's keserűn szemére hányá a' mi-nisteriumnak léhaságát, melly azt minden fen-héjazó szavai 's a' legjobb hadsereg mellett is folyvást tartóztatja egy fényes győzelemmel mosni le a' mult esztendő mocskát. Hányszor mondotta már a' conferentia, hogy ultimatu-mát adta ki 's kétség kívül most megint egy újabb ultimatumon dolgozik. (L. Anglia) Resz-ketve és fájdalommal mondja ki a' szónok azon előérzetét, hogy az antwerpi felleghvár idegen hatalmasság kezeibe fog adatni. De ha egy illy gyalázatban egyeznek meg a' ministerek, úgy ók 's a' velek talán egyetértő kamarák ha-za-áruolóknak fognak ismértetni. Egyébiránt Thorn ur foglyoskodása 's az, hogy a' Maes-trichtnél fogságba esett két hollandi tiszt nyom-ban ismét szabadon bocsáttatott elég tanúság a' ministerium híresztelt energiája felől. — Mueleneare ur főkép Antwerp iránt ügyeke-zett a' kamarát megnyugtatni, 's azt állítá, hogy míg ő és társai a' ministeriumban lesz-nek, míg ezen kamara, mellyhez szól, Bel-gium képviselője lesz, addig a' lehetetlenek sorába tartozik, hogy Antwerp idegen őrize-

tet fogadjon be. Thorn ur állapotja, úgy mond, rövid időn változni fog; ama' két hollandi tiszt pedig nem a' kormány parancsolatjára bocsáttatott vissza, hanem maga Magnan ge-neral találta illetlennek, további erőszakkal élni olly két ellenségi tiszt iránt, kik kocsi-ban 's fel nem fegyverkezve fogattak el.

Az amsterdami borsén julius 13ikán minden papirospénz becse alább szállott. Hi-re ment, hogy Leopold király igen hathatós jegyzéket küldé a' conferentiához, mellyben a' 24 cikkely teljesítésén kiszabott határidőt sürgeti, hozzá tevén, hogy ha ebben a' confe-rentia nem találna módot, ő akkor saját ere-jéhez fog folyamodni.

Egy maestrichti levél e' hónap 2dikáról je-lenti, hogy az ezen várt bekerítve tartott bel-ga sergek tetemesül megfogytak 's most nem tesznek 2000 főnél többet. A' közösülés hol-landi részről újra visszaállott, csak gabonát és takarmányt nem engednek a' Belgák bevi-tetni. Ellenségeskedés nem történik.

NÉMETORSZÁG.

A' hannoverai ujság jul. 16ikáról egy ki-rályi rendelést közöl, melly a' németszövet-ség által 22dik ülésében hozott végzéseket azon parancsolat mellett adja hirül, hogy a' hannoverai alattvalók azokat pontosan tel-jesítsék.

A' német publicisták és ujságok felhány-ják actáikat 's kezdik már bírálgatni a' szövet-séggyűlési protocollum pontjait. A' baden, ba-jor, württemberg, hess birtoki rendek, úgy látszik, nem fogják azokat constitúciójokkal sem a' bécsi végacta 56ik cikkelyével megfér-hetőknek találni, melly utóbbi ekép szól: „A' megismért hatásban lévő képviseleti alkotmá-nyok csak alkotmányszeres uton szenvedhet-nek változtatást.“ — A' würzburgi (bajor) Volksblatt az első, melly az idézett protocol-lum és pontok ellen nyilván kikel. A' „Frei-sinnige“ (Baden) hasonló értelemben, de még igen keveset szól, mert, úgy mond, e' váratlan csapás, mellyet minden előleges híresztelé-sek mellett is lehetetlennek tartánk, olly igen megráza bennünket, hogy e' pillantatban nem merjük érzésinket kifejtteni, sem arról, mit

kelljen ezen esetben tenni vagy nem tenni, elhatározott véleményt mondani. —

A' badeni „Szabadelmű“ jul. 16diki száma egy, az épen most említett szövetséggyűlési protocollumot bíráló cikkely végett elszedetett, 's köv. jul. 17iki száma sem jelent meg. Szintezzen sors érte a' Rajnai Órt (Wächter am Rhein) 's az ebben roszallott, még hevesebb cikkely írója is Heidelbergben elfogatott. — A' mannheimi ujság vigasztalásul mondja: hogy a' kormánynak elég eszköze van, újabb nyugtalanságok kitörését meggátolni; a' hanau' ujság pedig már némelly készülletekről szól, mellyek a' délibb német-szövetségi statuskák hadierejének egybeuzatására mutatnak. —

A' kurhessi rendek gyűléséhez ministeri nyilatkozás ment, hogy a' legsürgetőbb tárgyakat végezzék, a' sajtó-törvényi tanakodást pedig hagyják máskorra, mert a' regens herczeg fürdőbe utazta miatt a' rendek gyűlése e' hónap 27ikén be fog rekesztetni.

Jul. 11dikén ujolag 700 burkus katona szállott St. Wendelbe. Okát így adják. Egy Lengyel mulatott St. Wendelbe, kit a' polgárság megkülönböztetett szivességgel 's barátsággal látott. A' kormányzéki praesidens parancsot adott a' vendég kiigazítására. Polgárok, professorok kértek és állottak jót a' Lengyelért, hanem a' professorok letétettek, az iskola bezáratott. Erre a' város zavarogni kezdett, a' praesidens sebespostát küldött, 's a' Poroszok megérkeztek. (Allg. Z.)

A' kurhessi rendek csaknem egy szóval protestatiót adtak a' népgyülekezést és fekete - sárga - vörös cocardok hordását eltiltó, (nem régen kiadott) kormányzéki rendelet ellen. Az indítványt Jordan ur tette; Pfeifer támogatta.

A M E R I K A.

A' Journal du Havre Tampicoból majus

A' gabonának pesti piaci ára Julius 27diken 1832.

Pozs. m. vtó. gar.	legjobb	középszerü	csekélyebb	Pozs. m. vtó. gar.	legjobb	középszerü	csekélyebb
Tisztabúza	146 $\frac{2}{3}$	133 $\frac{1}{3}$	—	Zab	32 $\frac{2}{3}$	32	30
Kétszeres	96 $\frac{2}{3}$	93 $\frac{1}{3}$	86 $\frac{2}{3}$	Köles	—	—	—
Bozs	53 $\frac{1}{3}$	50	46 $\frac{2}{3}$	Köles-kása	—	93 $\frac{1}{3}$	—
Árpa	44 $\frac{2}{3}$	43 $\frac{1}{3}$	42	Kukorieza	52	50	48

Szerkezteti Helmezy. — Nyomatja Landerer.

25diki híreket hoz, 's így két héttel újabbakat, mint az utolsó angol hírek, mellyek szerint a' Veracruz-ot ostromlott mexicói kormányseregek general Calderon alatt az utóbb nevezett helyet majus 12 és 13dika közti éjjel nagy sietve elhagyák 's az ország belsőjébe vonultak vissza. Ellenben Santanna egyenest Mexico (főváros) alá készült, hova, mint mondá, nyolcz nap alatt be fog rontani. — Puebla, Jalapa és Perote már részére nyilatkoztaták magokat, 's general Teran Tampico ostromával felhagyott. — A' nevezett journal szerint e' híreket nem csak a' tampicói és veracruzai ujságok, hanem onnan érkezett, hitelt érdemlő kereskedői levelek is erősítik.

LEGUJABB HIREK.

A' Hinduk (Indusok) fentebb említett kérelmét a' Suttie szokás vagy is az előzvegyült nők megégetési szabadságának fenmaradása miatt az angol király megtagadá.

Luise, Szász Weimari hgasszony, (az angol királyné unoka-huga), jul. 11dikén kimult. A' herczegi hölgy 16 évet élt, halálát hátsont-ellágyulás okozta.

Cambridge herczeg, hannoverai vice-király, ősszel Angliába váratik vissza, honnan többé, mint hallik, vissza sem megy.

Murat Achill herczeg, belga ezredes, Londonban van, hol is hitvese Amerikába hajóra száll. Ezután a' herczeg nyomban vissza fog utazni Brüsselbe.

Pénzfolyamat:

Bécs (Julius 24dikén) közép ár:	
Státus 5 pC. kötelezőlev.	87 — p. p.
— 4 pC.	— — — —
— 1820diki nyeres. kölcsön	178 — — —
— 1821diki	122 $\frac{1}{2}$ — —
Bécs vár. 2 $\frac{1}{2}$ pc. banko kötel.	47 $\frac{1}{4}$ — —
Az udv. kam. 2 $\frac{1}{2}$ perCmt kötel.	— — — —
Bank-actiák v. részvények darabja	1128 $\frac{2}{3}$ — —